

KELETAS PRIMINIMŲ APIE SOCIAL SECURITY

Social Security kortelė su joje įrašytu unikaliu tam tikram asmeniui priskirtu numeriu- vienas pagrindinių asmens dokumentų, naudojamų JAV. Jo prireikia tiek įsidarbinimui, tiek - tapatybės įrodymui, tiek – įvairių finansinių reikalų tvarkymui, jau nekalbant apie naudojimąsi JAV socialinio draudimo ir lengvatų sistema.

Nemažai žmonių, kaip bebūtų, tinkamai nesaugo šio dokumento, todėl pamestų ar sunaikintų Social Security kortelių kasmet užregistruojama pakankamai daug. Vienokiu ar kitokiu būdu praradus Social Security kortelę, Jums prireiks pakaitalo, kurį išduoda Social Security administracija. Vietiniai jos biurai veikia daugumoje vietovių. Tikslus jų duomenis prireikus galima rasti Internete www.socialsecurity.gov arba sužinoti, paskambinus nemokamu telefonu 1-800-772-1213. Kreipiantis dėl kortelės pakaitalo, Jums reikės pateikti tam tikrus dokumentus, patvirtinančius Jūsų tapatybę ir, jei nesate JAV pilietis (-ė), - dokumentus, patvirtinančius Jūsų atitinkamą imigracinį statusą (ne visos JAV gyvenančiųjų užsieniečių grupės gali gauti Social Security numerį, - pvz., jo negali kreiptis nelegalūs imigrantai, taip pat – asmenų, dirbančių ar besimokančiųjų JAV situoktiniai, jei jie imigravo būtent situoktinio teisėmis ir pan.).

Taigi, jei esate JAV pilietis (ė), Jums reikės tik valstijos, kurioje gyvenate, vairuotojo pažymėjimo (arba tapatybės pažymėjimo – State ID Card) arba - JAV piliečio paso. Jei dėl kokių nors priežasčių neturėtumėte šių dokumentų ir negalėtumėte jų gauti per dešimties dienų laikotarpį, pasirūpinkite pristatyti mokyklos ar darbovietės ID pažymėjimą, sveikatos draudimo kortelę (ne Medicare), karinės tarnybos pažymėjimą arba įvaikinimo dokumentus. Jei esate asmuo, turintis atitinkamą imigracijos statusą, leidžiantį gauti Social Security numerį, papildomai turėsite pristatyti Imigracijos Tarnybos išduotus dokumentus (darbo leidimą, “žalią kortelę” ir/ar atvykimo/išvykimo formą I-94). Taip pat būtina turėsite pateikti galiojantį užsienio valstybės pasą.

Jei norite pakeisti pavardę/vardą (dėl įvaikinimo, vedybų/skyrybų ir pan.), nepamirškite pranešti Social Security administracijai, kuri Jums išduos naują SS kortelę. Jei dirbate, būtina praneškite apie tai ir savo darbdaviui, kad įsitikintumėte, jog pajamų ir Social Security mokesčiai bus mokami tvarkingai. Norint pakeisti pavardę, visuomet yra privaloma pristatyti Social Security administracijai atitinkamus dokumentus patvirtinančius pakeitimą (vedybų licenziją, skyrybų, įvaikinimo ar kitas teismo nutartis).

Jei keičiate pavardę dėl vedybų/skyrybų, taip pat turėsite pateikti dokumentą, įrodantį Jūsų tapatybę prieš tai buvusią pavardę (su nuotrauka ir/ar asmeniniais duomenimis – pvz., seną pasą ar vairuotojo pažymėjimą). Jei negalite parūpinti šių dokumentų arba jei pakeitėte pavardę daugiau nei prieš dvejus metus, iš Jūsų gali būti pareikalauta papildomos informacijos. Jei keičiate vardą/pavardę dėl įvaikinimo ar dėl kokios kitos priežasties, privalėsite pateikti du tapatybės dokumentus – vieną paliudijantį Jūsų prieš tai buvusį vardą/pavardę (jis gali būti jau nebegaliojantis) ir kitą, galiojantį, kuriame būtų įrašyta pakeistas vardas/pavardė.

Visais atvejais, Jums išduodamoje naujoje kortelėje bus pakeistas tik vardas/pavardė – SS numeris yra unikaliai priskiriamas tam tikram asmeniui ir išlieka tas pat visą gyvenimą, nepriklausomai nuo to, ar keičiasi Jūsų teisinis ar imigracinis statusas..

Kreipiantis dėl naujo SS numerio (kortelės), taip pat tikrinamos besikreipiančiųjų gimimo datos (nepriklausomai nuo jų amžiaus) – JAV gimusiųjų asmenų atvejais, tai atliekama susisiekiant su gimimo liudijimą išdavusiomis institucijomis. Panašiai daroma

ir asmeniui kreipiantis su prašymu pataisyti jo/jos gimimo datą Social Security administracijos duomenų bazėse.

Kiek kartų galima keisti SS kortelę? Jei nauja SS kortelė (replacement card) išduodama vietoje pamestos/sunaikintos senosios, yra nustatyta, kad per metus tokių pakeitimų skaičius negali viršyti trijų ir, taip pat, negali viršyti dešimties kartų vienam asmeniui per visą gyvenimą. Jei kortelė keičiama dėl pavardės/vardo pasikeitimo ar kokių kitų priežasčių (išskyrus jos praradimą), nustatytų ribų pakeitimams nėra.

**Pagal Social Security Administracijos medžiagą parengė
Vaida Maleckaitė**